

ANNA POPŁAWSKA – nauczyciel bibliotekarz Biblioteki Pedagogicznej im. Heleny Radlińskiej w Siedlcach filii w Mińsku Mazowieckim. Prowadzi procesowe wspomaganie w szkołach i placówkach oświatowych nt. kluczowych kompetencji uczenia się przez całe życie.

RECENZJE

ANNA POPŁAWSKA

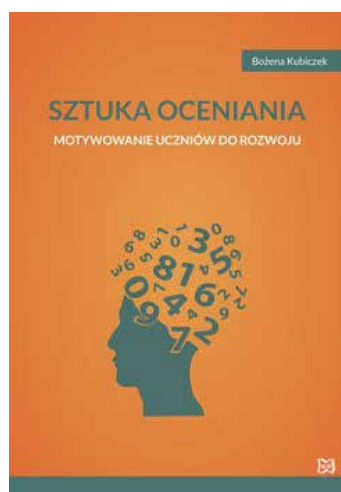
SZTUKA OCENIANIA. MOTYWOWANIE UCZNIÓW DO ROZWOJU

Bożena Kubiczek

Wydawnictwo Nowik, Opole 2018

Ocenianie towarzyszy każdemu aspektowi naszego życia. Najczęściej kojarzy się nam z sytuacją szkolną i ocenami szkolnymi, chociaż oceniamy i jesteśmy oceniani wszędzie i w każdym czasie. Proces oceniania pełni istotną rolę w życiu człowieka, mniej lub bardziej świadomie porównujemy różne osoby, siebie i innych, określamy miejsce człowieka w społeczeństwie, a także budujemy własną samoocenę. Korzystamy przy tym z pewnych kryteriów, czasem nie do końca świadomie.

W ocenianiu szkolnym, które jest przedmiotem rozważań niniejszej publikacji, nie można pozwolić na subiektywizm oceny, ponieważ ocenianie jest ono (lub bardziej – powinno być) głównym narzędziem motywacji. Od umiejętności nauczyciela zależy, czy wzmacniać będzie motywację zewnętrzną – wyrażającą się w uczeniu dla stopni, czy motywację wewnętrzną – wyrażającą się w uczeniu dla własnego rozwoju i związanej z tym satysfakcji.

Zadaniem polecanej publikacji jest nie tylko ukazanie przepisów prawa i wymagań w zakresie szkolnego oceniania, ale bardziej zachęcenie do przemyśleń nad uwarunkowaniami procesu oceniania i pracą nad zdobyciem umiejętności motywowania uczniów do indywidualnego rozwoju. Autorka w oparciu o nowoczesną wiedzę dotyczącą oceniania, a szczególnie: psychologicznych pułapek, jakie ze sobą niesie proces oceniania, czynników warunkujących jego obiektywizm oraz formułowania informacji zwrotnej i roli samooceny przekonuje, że niniejsza lektura pomoże nauczycielowi stać się refleksyjnym praktykiem i uchroni go przed popełnianiem błędów w tej dziedzinie.

RECENZJE

NAUCZYCIELSKIE PRAKTYKI OCENIANIA POZA STANDARDAMI

Grażyna Szyling
Oficyna Wydawnicza „Impuls”, wyd. 2,
Kraków 2017

SPOŁECZNE I INDYWIDUALNE WYMIARY OCENY SZKOLNEJ

Krzysztof Zajdel
Oficyna Wydawnicza „Impuls”,
Kraków 2019

Publikacja zawiera obszerny materiał badawczy łączący teorię i praktykę oceniania. Autorka ukazuje złożoność procesu oceniania szkolnego i wskazuje kierunki zmian, tak by ocena pełniła funkcje rozwojowe. Ponieważ ocenianie szkolne jest sądem wartościującym, więc nieustannie zmusza nauczycieli do szukania kompromisu między zewnętrznymi standardami a indywidualnymi możliwościami ucznia. Autorka w publikacji postawiła liczne pytania badawcze, które odnoszą się do funkcji i skutków ocen szkolnych, i na które poszukuje odpowiedzi, m.in.: jak oceniać, na czym oprzeć praktykę oceniania, aby przezwyciężyć lub złagodzić napięcie między wymaganiami uniwersalnymi a tym, co jednostkowe. Proponuje, aby w ocenianiu jednym z kompromisów wpisanych w codzienność polskiej edukacji była koncepcja Bolesława Niemierki, ocenianie poza standardami, czyli „drugiego układu wymagań”. Istota tego modelu oceniania szkolnego zasadza się na przekonaniu, że nauczyciele ograniczają zewnętrzne wymagania programowe uczniom słabszym, którzy nie są w stanie opanować treści kształcenia z powodu zaniedbań środowiskowych i dydaktycznych.

Autorka zwraca uwagę na kontekstowość i ograniczony obiektywizm, a także na różnorodność uwarunkowań procesu oceniania we współczesnej szkole. Publikacja może zainteresować zarówno kadrę akademicką, metodyków, jak i nauczycieli. Na szczególną uwagę zasługują wnioski z podsumowania badań i refleksje autorki.

Polecana publikacja to owoc długich przemyśleń i obszernych badań autora. Monografia zajmuje się kwestią znaczenia oceniania w dwóch zasadniczych wymiarach: społecznym i indywidualnym. Dlatego dwa główne zadania badawcze przyjmują postać pytań:

1. Jak ocena w szkole przekłada się na sukces lub jego brak w decyzjach życiowych?
2. Jakie znaczenie przypisują retrospektywnie osoby dorosłe?

Kontekst, w jakim badane osoby postrzegają swoje doświadczenia w sytuacji oceniania i nauki na kolejnych etapach kształcenia i ich bezpośredni wpływ na podejmowane decyzje edukacyjne ilustruje społeczny wymiar skutków oceny szkolnej.

Książka dr. Krzysztofa Zajdla to lektura nie tylko dla ludzi zajmujących się edukacją, ale również dla rodziców i zwykłych czytelników, którzy byli oceniani w przeszłości i poszukują odpowiedzi na pytania dotyczące swojego obecnego życia.